

KODEKS POSLOVNE ETIKE

UVODNA RIJEČ UPRAVE

Poštovani,

Znamo da naš poslovni uspjeh zavisi od našeg zalaganja, etičnosti i lične odgovornosti u obavljanju svakodnevnih radnih zadataka. Način na koji obavljammo naš posao podjednako je važan kao i ono što radimo. Kodeks poslovne etike Naša Banka a.d. Banjaluka (u daljem tekstu: Kodeks) predstavlja pisani dokument sa smjernicama koje olakšavaju zaposlenima razumijevanje osnovnih vrijednosti i etičkih standarda Naša Banka a.d. Banjaluka (u daljem tekstu: Banka). Ovaj interni akt je zapravo kompas za etičko ponašanje svakog zaposlenog prilikom komunikacije sa našim klijentima i donošenje poslovnih odluka koje su u interesu Banke i zaposlenih, a u skladu sa postavljenim standardima vrijednosti i vizijom Banke.

Iako ne postoji kodeks koji bi pokrивao sve situacije na koje možemo naići prilikom obavljanja svog svakodnevnog posla, ovaj Kodeks bi nam svima trebao koristiti kao vodič koji će nam pomoći prilikom donošenja ispravnih etičkih odluka u ime Banke, te postaviti standarde poslovnog ponašanja koji se od svakog zaposlenog očekuju.

Svi zaposleni Banke su u obavezi da poštuju odredbe ovog Kodeksa. Od svakog zaposlenog se očekuje, u slučaju nedoumica u radu, da postavlja pitanja, obrati se za pomoć i traži savjete od kolega ili nadređenih lica, te da ukazuje na pojave koje bi mogle predstavljati kršenje odredbi ovog Kodeksa.

U izvršavanju svakodnevnih poslova zaposleni treba da budu predani svom poslu, odgovorni i zainteresovani, kako za vlastiti uspjeh, tako i za uspjeh Banke. U svom poslu treba da preuzimamo odgovornost za svoj rad i da izbjegavamo neetične radnje i društveno neprihvatljiva ponašanja. Maksimalnim poštovanjem osnovnih principa etičkog ponašanja u svojim svakodnevnim aktivnostima zaposleni Banke doprinose, ne samo poslovnom uspjehu Banke i dobrim međusobnim odnosima, već u isto vrijeme utiče na nivo ugleda Banke i povjerenje u Banku od strane naših klijenata, akcionara i društva u cjelini.

Svaki zaposleni Banke, je dužan da se upozna i u potpunosti pridržava pravila ovog Kodeksa

Predsjednik Uprave
Naša Banka a.d. Banjaluka
Dejan Vuklišević

KODEKS POSLOVNE ETIKE

SVRHA I CILJ

Naša Banka a.d. Banjaluka (u daljem tekstu: Banka) je u obavezi da nadzire sprovođenje korporativne kulture i kulture rizika od strane članova organa upravljanja Banke i drugih zaposlenih, te da standarde korporativne kulture i očekivanja od svakog zaposlenog definiše svojim internim aktom.

Ovim Kodeksom se postavlja standard korporativne kulture u Banci, kojim se jasno definiše prihvatljivo i neprihvatljivo ponašanje članova organa upravljanja Banke i drugih zaposlenih, te utvrđivanje politike nulte tolerancije za svako nedolično ponašanje zaposlenog koje može prouzrokovati štetu po Banku, negativan uticaj na ugled Banke ili se kao takvo smatra nedopustivo sa pravnog, moralnog ili etičkog stanovišta.

Cilj Kodeksa je da doprinese obavljanju poslovnih aktivnosti Banke u duhu poslovnog morala, dobrih poslovnih običaja i načela savesnosti i poštenja.

PODRUČJE PRIMJENE

Principi i pravila Kodeksa obavezujući su za sve zaposlene u Banci, odnosno za članove organa upravljanja, akcionare, članove svih odbora i revizora, kao i za sva druga lica koja zastupaju Banku ili obavljaju određene poslovne aktivnosti u ime Banke, a koji su u obavezi da postupaju u skladu sa smjernicama i standardima ponašanja definisanim ovim Kodeksom.

Banka je u obavezi ovaj interni akt učiniti dostupnim svim zaposlenima u Banci.

Od svakog rukovodioca se očekuje da preduzme potrebne mjere za primjenu i poštovanje odredbi ovog Kodeksa u organizacionom dijelu Banke kojim rukovodi, da daje smjernice i pruža pomoć zaposlenima u slučaju nejasnoća, te da svojim ponašanjem služi kao primjer drugima.

Svako postupanje zaposlenog koje je u suprotnosti sa pravilima ovog Kodeksa, kao i svako drugo postupanje koje se prema opštem uverenju etičnog ponašanja koje vlada u Banci smatra povredom poslovne etike, smatraće se povredom radne obaveze.

ODGOVORNOST

Za izradu ovog Kodeksa odgovorno je Samostalno odjeljenje za usklađenost poslovanjem (SOUP), koje je odgovorno i za usklađivanje poslovanja Banke sa zakonima, podzakonskim propisima, standardima i pravilima bankarske struke, te upravljanju etičkim standardima u Banci.

Uprava Banke je dužna da obezbijedi da svi članovi organa upravljanja Banke i drugi zaposleni budu upoznati sa usvojenim standardima korporativne kulture, etičkog ponašanja, kulturom rizika i smjernicama za sprečavanje nastanka sukoba interesa u Banci.

Nadzorni odbor Banke je nadležna za usvajanje Kodeksa i osiguranje njegove primjene.

U slučaju bilo kakvih nedoumica po pitanju primjene ovog Kodeksa, zaposleni se mogu obratiti svom neposrednom rukovodiocu ili Samostalnom odjeljenju za usklađenost poslovanja.

Banka podržava otvoren razgovor po svim pitanjima.

KULTURA PONAŠANJA ZAPOSLENIH

Vrijednost i uspjeh svake organizacije ne zavisi samo od njenih poslovnih rezultata, nego u značajnoj mjeri uspjehu doprinosi i ponašanje zaposlenih, kako međusobno tako i prema njenim klijentima. Banka se zalaže za kulturu odgovornosti pojedinca, poslovanje u skladu sa zakonskim propisima, pravilima struke i obavljanje poslovnih aktivnosti na pošten i etičan način. Članovi organa upravljanja i svi drugi zaposleni su u obavezi da budu posvećeni etičkim standardima poželjnog ponašanja koje se ogleda u profesionalnom odnosu prema poslu i saradnicima, ličnoj odgovornosti,

integritetu, nepristrasnosti, duhu zajedništva i poštovanju prema svakom pojedincu.

U tom smislu, pojam zaposleni koji se koristi u ovom Kodeksu se odnosi na organe upravljanja, rukovodioce i druge zaposlene u Banci.

Poslovanje, koje je usklađeno sa ovim Kodeksom je garancija za jačanje povjerenja u Banku i ključ je njenog ugleda i dugoročnog uspješnog poslovanja. Kodeks Banke predstavlja skup pravila i smjernica koja svaki zaposleni u Banci mora da razumije, da ih se pridržava i da mu uvijek služe kao osnova za njegovo odlučivanje u poslovnom procesu. Kodeks uređuje pravila ponašanja zaposlenih kako u internim odnosima između zaposlenih Banke, tako i u eksternim odnosima zaposlenih Banke sa klijentima i poslovnim partnerima. Svaki zaposleni treba da se pridržava pravila ovog Kodeksa i da podstiče ostale zaposlene i poslovne partnere da učine isto.

Kodeks ne može dati odgovor na sve dileme sa kojima se zaposleni može susresti na radnom mjestu, zato je jedan od ključnih zahtjeva ovog Kodeksa dužna pažnja svakog zaposlenog, dobra procjena i ispravno djelovanje u svim poslovnim aktivnostima.

NAŠE KORPORATIVNE VRIJEDNOSTI

Osnovne korporativne vrijednosti Banke koje svim zaposlenima Banke treba da služe kao vodilja pri izvršavanju radnih zadataka i donošenju poslovnih odluka u ime Banke su:

1. LIDERSTVO:

- » profesionalno obavljamo poslovnu delatnost Banke
- » savjesno i potpuno izvršavamo radne obaveze

- » preuzimamo ličnu odgovornost za naše postupke, kao i odgovornost prema klijentima, zaposlenima, akcionarima, poslovnim partnerima
- » poslujemo isključivo u skladu sa zakonskim propisima i pravilima struke
- » čuvamo poslovnu tajnu
- » izbegavamo sukob interesa
- » štitimo i unapređujemo životnu sredine.

2. TIMSKI DUH:

- » štitimo i unapređujemo životnu sredine.
- » pomažemo jedni drugima, jer smo na istom zadatku i želimo ostvariti iste ciljeve
- » otvoreni smo za komunikaciju i saradnja

- » poštujemo jedni druge
- » učimo jedni od drugih i održavamo pozitivnu radnu atmosferu
- » ponašamo se iskreno i poštujemo etičke standarde
- » težimo kontinuiranom napredovanju i usavršavanju.

3. FOKUSIRANOST NA KLIJENTA:

- » poštujemo i uvažavamo naše klijente
- » naše aktivnosti su usmjerene prema klijentima i njihovim potrebama
- » pratimo savremene poslovne trendove
- » tražimo nove i bolje metode i pristupe u pružanju svojih usluga
- » optimizujemo naše poslovne procese
- » ispitujemo potrebe klijenata i nastojimo da prevaziđemo njihova očekivanja.

NADLEŽNOST I ODGOVORNOST ZAPOSLENIH

Odgovornost rukovodilaca organizacionih jedinica u Banci

Rukovodioci koji ne reaguju adekvatno na prijavljeni slučaj nedopuštenog ponašanja mogu biti pozvani na odgovornost zbog nesavjesnog rada, jer prikrivanje nedopuštenog ponašanja dovodi do odlaganja korektivnih mjera kojima bi se mogla umanjiti eventualna šteta po Banku.

Nadležnost i odgovornost rukovodilaca je:

- » za primjenu principa ovog Kodeksa u svojim područjima odgovornosti i OJ kojom rukovode
- » svojim primjerom etičkog ponašanja promovišu etička načela Banke
- » odgovaraju na dileme i pojašnjavaju odredbe Kodeksa zaposlenima svoje OJ
- » podstiču otvorenu saradnju i komunikaciju u kojoj će se svaki zaposleni osjećati slobodnim da iznese svoj stav ili ideju na razmatranje
- » preduzima korektivne mjere u slučaju kršenja etičkih načela u svojoj OJ
- » upravlja sukobom interesa u svojoj OJ
- » upoznavanje novog zaposlenog prilikom zasnivanja radnog odnosa sa pravilima i obavezama definisanih ovim Kodeksom, te ukazati zaposlenom na posljedice odstupanja od odredbi Kodeksa.

Odgovornost Samostalnog odjeljenja za usklađenost poslovanja

Samostalno odjeljenje za usklađenost poslovanja ima operativnu odgovornost za izradu, ažuriranje i implementaciju ovog Kodeksa. Kodeks treba da je jasan, sveobuhvatan i dostupan svim zaposlenima Banke.

Nadležnost i odgovornost SOUP je sledeća:

- » vrši edukaciju zaposlenih o pravilima i smjernicama Kodeksa i radi na jačanju kulture etičkog ponašanja unutar Banke u cilju jačanja svijesti zaposlenih o značaju poštovanja etičkih pravila definisanih Kodeksom i o značaju poslovanja Banke u skladu sa pravnim propisima
- » pruža savjete i podršku zaposlenima u vezi sa pitanjima etike u cilju izbjegavanja sukoba interesa i podstiče zaposlene na prijavljivanje neetičkog ponašanja
- » redovno priprema izvještaje o poštivanju Kodeksa poslovne etike u Banci i izvještava organe upravljanja kako bi se osigurala transparentnost i odgovornost za primjenu Kodeksa
- » ima ključnu ulogu u održavanju integriteta Banke i osiguravanja usklađenosti poslovanja Banke sa zakonima i standardima poslovne etike.

Odgovornost zaposlenih

Ukoliko zaposleni saznaju da je došlo do značajnijeg kršenja Kodeksa, isti su dužni preduzeti odgovarajuće korektivne mjere i prijaviti takvo ponašanje svom neposrednom rukovodiocu ili Samostalnom odjeljenju za usklađenost poslovanja. Prijava se može podnijeti lično ili uputiti e-mailom ili anonimno pisanim putem rukovodiocu Samostalnom odjeljenju za usklađenost poslovanja.

Zaposleni Banke su obavezni da prijave svako neetičko ponašanje koje može proizvesti materijalnu ili nematerijalnu štetu Banci, zaposlenima Banke ili drugim licima u vezi sa Bankom kao što su:

nuđenje ili prihvatanje mita, ili obećanje u tom smislu, kao i svaki drugi oblik korupcije (Banka zagovara nultu toleranciju na korupciju)

- » sve slučajeve prevare (interne i eksterne)
- » sukob interesa
- » slučajevi neistinitog ili lažnog izvještavanja
- » sve aktivnosti koje uključuju značajan reputacioni ili pravni rizik (povreda prava klijenata, neovlašćeno korištenje podataka ili informacija, manipulacije na tržištu, slučajevi pranja novca i finansiranja terorizma...)

Teže oblike kršenja Kodeksa u koje spada mito, korupcija, prevara ili krađa, prijavljuje se Upravi Banke.

Sa svim prijavama zaposlenih će se postupati strogo povjerljivo. Banka garantuje da niko neće biti kažnjen niti će njegova karijera biti na bilo koji način ugrožena zbog prijava koje su izvršene u poštenoj namjeri. Banka je uspostavila sistem zaštite lica koja prijavljuju korupciju i štetne radnje.

Povreda pravila etičkog ponašanja utvrđenih ovim Kodeksom može dovesti do ozbiljnog kršenja radnih obaveza, pokretanja disciplinske odgovornosti i izricanje mjera predviđenih važećim zakonima i internim aktima Banke kojima je regulisan radni odnos.

Za ozbiljnije kršenja Kodeksa može se izreći i najstroža disciplinska mjera, uključujući prestanak radnog odnosa.

Osnovna načela ponašanja

Ovim Kodeksom Banka propisuje moralna načela, odnosno opravdana i neprihvatljiva ponašanja Banke i njenih zaposlenih.

Banka se, u skladu sa etičkim smjernicama i vrijednostima koja usmjeravaju ponašanje zaposlenog ili grupe zaposlenih, jasno opredijelila i jasno definisala očekivana ponašanja zaposlenih u skladu sa svojim moralnim načelima navedenim u ovom Kodeksu. Ova načela pomažu zaposlenima da lakše razlikuju ispravno od pogrešnog, oblikuju njihove odluke i poslovne aktivnosti, te utiču održavanje dobrih međuljudskih odnosa u Banci.

Osnovna načela ponašanja u Banci su:

Etično postupanje zaposlenih

Etično postupanje zaposlenih predstavlja poštovanje odredbi ovog Kodeksa u svakodnevnom radu, njihovo razumijevanje i postupanje u skladu sa nivoima ovlaštenja i odgovornosti. Na ovaj način jača se povjerenje između zaposlenih unutar Banke, klijenata, dobavljača, poslovnih partnera, akcionara i društva u cjelini. Samo etičkim postupanjem svih zaposlenih dajemo doprinos stvaranju zdrave i prihvatljive zajednice sa izgrađenim povjerenjem klijenata, zavidnom reputacijom i korporativnom kulturom, te stvaramo povoljnije radno okruženje.

Poštovanje zakona, podzakonskih i internih propisa

Svaki zaposleni Banke je obavezan upoznati se sa zakonskim i drugim propisima koji se odnose i uređuju njegovo radno mjesto i poslove koje obavlja, pridržavati se navedenih propisa i pravila, te sa posebnom pažnjom

brinuti o zaštiti povjerljivih informacija i poslovnoj tajni.

Poštovanje radnog okruženja i radnih kolega

Kvalitet i nivo komunikacije i međusobne saradnje zaposlenih je od ključnog značaja za ostvarenje ciljeva Banke. Od svih zaposlenih se očekuje da usvoje međusobno prijateljski i otvoren stav, da promovišu timski duh. U Banci težimo međusobnom uvažavanju, iskrenosti, ljubaznosti i pomoći. Ne tolerišemo nikakvu vrstu diskriminacije i neravnopravnost između zaposlenih, kao i bilo koju vrstu nasilja i uznemiravanja po bilo kom osnovu (nacionalnosti, religiji, porijeklu, boji kože, političkoj opredjeljenosti, kulturi, polu, seksualnoj opredijeljenosti, fizičkom nedostatku...). Poštujemo ljudska prava svakog pojedinca i promovišemo pozitivno radno okruženje koje doprinosi našem uspjehu.

Prilikom obavljanja poslova zaposleni Banke moraju biti svjesni svojih ovlaštenja, nadležnosti i odgovornosti, ne smiju preduzimati nikakve radnje kojima bi prekršili svoja ovlaštenja ili načela ovog Kodeka. Povjerene radne zadatke zaposleni su dužni izvršavati kvalitetno, odgovorno i efikasno. Od svakog zaposlenog se očekuje da iskaže kreativnost i individualnu inicijativu u svrhu postizanja boljih rezultata svoga rada.

Mi priznajemo svoje greške, učimo se iz njih i preduzimamo sve potrebne mjere kako bismo poboljšali svoje poslovne procese, svoje dužnosti i zadatke obavljali na kvalitetan način, nastojeći da jednom učinjenu grešku više ne ponovimo nikada. Zaposleni svojim profesionalnim ponašanjem u svim prilikama doprinose dobroj reputaciji Banke kao finansijske institucije.

Motivacija zaposlenih je u velikoj mjeri definisana stepenom zadovoljavanja njihovih potreba i zahtjeva. Uzimajući u obzir te potrebe i zahtjeve, Banka nudi zaposlenim mogućnost profesionalnog razvoja, kako bi oni ostvarili svoje želje u razumnom obimu i kvalitetnije obavljali radne zadatke. Briga za razvoj kadrova dovodi do pravilnog i uspješnog rada i razvoja Banke. Naš cilj je da stvorimo i održavamo radnu sredinu koja omogućava svakom zaposlenom da ispolji svoj pun radni potencijal. Svakom zaposlenom je dozvoljeno da izrazi svoje mišljenje ne plašeći se da otvoreno govore o svim dilemama. Banka se zalaže da se svaki zaposleni osjeća kao član tima i cjeline.

Poštovanje klijenata Banke

Nepristrasnost, profesionalnost, ljubaznost,

komunikacija i tretman prema svakom klijentu na jednak način su osnovni principi postupanja Banke prema našim klijentima. Interakcija između Banke i naših klijenata, od prodaje do pružanja usluga, je ključan faktor za izgradnju međusobno pozitivnih odnosa i dugoročnog poverenja između Banke i njenih klijenata.

Banka i zaposleni su dužni da zaštite interesa klijenata, sačuvaju povjerljivost informacija do kojih dođu tokom obavljanja svojih svakodnevnih poslovnih aktivnosti i da ih čuvaju kao poslovnu tajnu. Poštovanje klijenata iskazujemo na sledeće načine:

- » svakom klijentimu pristupamo s poštovanjem
- » otvoreno i jasno komuniciramo o uslugama, cijenama i uslovima naših proizvoda bez skrivanja informacija
- » u izbegavamo manipulativne tehnika prodaje i fokusiramo se na pružanje stvarne vrednosti klijentima
- » nudeći svoje proizvode i usluge pažljivo gradimo međusobno partnerstvo i održavamo poverenje klijenata u Banku
- » uvažavamo zahtjeve i potrebe klijenata, nastojimo pružiti rešenja koja odgovaraju zahtevima klijenata i nadmašiti njihova očekivanja
- » pridržavajući se relevantnih zakona i propisa brinemo o zaštiti privatnosti i ličnih podataka klijenata
- » osluškujemo povratne informacije klijenata koristeći iste za unapređenje naših usluga ili proizvoda.

Zaštita imovine Banke

Svi zaposleni u Banci dužni su čuvati i racionalno koristiti imovinu Banke. Protiv zaposlenog koji namerno ili iz grube nepažnje nanese štetu imovini Banke biće izrečena disciplinska mjera predviđenim opštim aktima Banke.

Imovinu Banke čini fizička imovina, bilo da je iznajmljena ili je u vlasništvu Banke (zgrade, oprema, aparati), sva dokumentacija korisnika naših usluga, dosijei zaposlenih, ostala poslovna dokumentacija i poslovne knjige u vlasništvu Banke (studije, marketing materijal, evidencije klijenata, dnevnike, izvještaji, obrasci...) i informatički resursi.

Sva oprema za elektronsku komunikaciju (fiksni i mobilni telefoni, personalni računari, faks, pristup internetu) i sva poslovna pošta, poruke ili dokumenta na tim aparatima predstavljaju vlasništvo Banke. Banka ima pravo da nadgleda upotrebu ove opreme, da pristupi sadržaju poruka zaposlenih, uključujući i fajlove. Zaposleni ne smiju koristiti ovu opremu radi sticanja lične koristi ili za bilo koju nezakonitu radnju. Adekvatnim upravljanjem imovinom Banke zaposleni pomažu očuvanju imovine Banke, povećavanju povjerenja klijenata i jačanju ukupne sigurnosti poslovnih procesa. Da bi zaštitili imovinu Banke zaposleni su dužni da:

- » poštuju sva interna akta Banke koja se odnose na zaštitu imovine
- » koriste fizičke i digitalne sigurnosne mjere kako bi spriječili neovlaštenu upotrebu imovine (lozinke, enkripciju, sigurnosne kamere, prate kontrole pristupa imovini ...)
- » redovno provode edukaciju o zaštiti imovine, etici i usklađenosti, kako bi se osigurala svijest o potencijalnim prijetnjama i načinima zaštite

- » proaktivno izvještavaju o potencijalnim rizicima ili slabostima sistema koji bi mogli ugroziti imovinu Banke.
- » redovno ažuriraju planove za krizno upravljanje imovinom.

Izbjegavanje sukoba interesa

Svi zaposleni u Banci se moraju pridržavati najviših standarda etičnog ponašanja kako bi izbjegli čak i nagovještaj sukoba interesa ili situacije koje njima samima, njihovim saradnicima, Banci ili njenim akcionarima mogu uzrokovati neprijatnosti. Lični ili privatni interesi zaposlenih ne smiju doći u sukob sa interesima Banke ili interesima korisnika usluga Banke. Zaposleni su dužni izbjegavati stvarne i očigledne sukobe interesa koji bi umanjili njegovu sposobnost kod ispunjavanja radnih obaveza i odgovornosti, kao i prepoznati, nadgledati i eliminisati svaki potencijalni sukob interesa.

Sukob interesa može izložiti Banku pravnim rizicima i/ili riziku reputacije, kao i materijalnom (finansijskom) riziku. U okviru svoje dužnosti i donošenja odluka zaposleni uvijek mora slijediti interese Banke, a ne svoje privatne interese. Zaposleni ne smiju radi svojih ličnih interesa, ili interesa trećih lica, da zloupotrebljavaju ime Banke ili akcionara, kao ni svoje radno mjesto unutar Banke.

Ukoliko je zaposleni ima informaciju o postojanju sukoba interesa u Banci, ili ukoliko nije siguran, potrebno je da potraži savjet od svog rukovodioca ili da se konsultuje sa SOUP koji će nakon pažljive analize odlučiti da li zaista postoji sukob interesa i koje mjere je potrebno dalje preduzeti.

Rad sa bliskim rođacima unutar Banke u većini slučajeva nije zabranjen. Međutim, u cilju izbjegavanja sukoba interesa, ovakav rad treba da bude ograničen. Ukoliko

više članova porodice radi u Banci, nije dozvoljeno da pomenuti budu direktno ili funkcionalno podređeni jedno drugom. Ovakvi odnosi, kao i bilo koji drugi slučajevi potencijalnog sukoba interesa, su dozvoljeni samo uz saglasnost Uprave Banke.

Društvena odgovornost

Banka u okviru svoje poslovne djelatnosti podstiče zaposlene na jačanje svesti o značaju zaštite životne sredine, utičući na taj način na ekonomski, društveni i ekološki razvoj lokalne zajednice u kojoj posluje i društva u cjelini. Banka teži dugoročno održivom i stabilnom poslovanju suzdržavajući se od bilo kakvih aktivnosti koje mogu imati štetne posljedice po životnu sredinu. Od značaja za Banku je jačanje ekološke svijesti naših zaposlenih i promovisanje uštede papira, energije, brige za okolinu i lokalnu zajednicu.

Opredjeljeni smo za poštovanje ljudskih prava i fundamentalnih sloboda u odnosima sa našim zaposlenima, dobavljačima, klijentima.

Banka aktivno doprinosi realizaciji društveno važnih projekata, kulturnih i sportskih događaja, jer su dobra djela sastavni dio naše korporativne kulture. Banka doprinosi razvoju lokalnih zajednica saradnjom sa obrazovnim ustanovama i omogućavanjem obavljanja stručnih praksi u skladu sa mogućnostima Banke.

Banka ostaje politički neutralna i ne podržava nikakve političke organizacije ili aktivnosti donacijama ili subvencijama, čak i ako to dopušta lokalno zakonodavstvo. Banka poštuje obaveze zaposlenih koji, kao građani, žele privatno učestvovati u javnom životu, uz to da su dužni sa pažnjom štiti ugled i kredibilitet Banke.

Banka sprovodi sistem pune saradnje sa regulatornim i nadzornim organima i pruža

tačne, transparentne i jasne informacije o svom poslovanju. Odnosi Banke prema organima vlasti i regulatornim organima su zasnovani na načelima transparentnosti, saradnje i usklađenosti sa zakonom. U tim odnosima, zaposleni su dužni da postupaju ljubazno i profesionalno, omogućavajući nadležnim organima nesmetano sprovođenje službenih dužnosti.

Korišćenje usluga Banke

Zaposlenima i članovima njihovih porodica se preporučuje da koriste sve finansijske usluge i proizvode u okviru djelatnosti Banke, a koji će zaposlenima biti odobreni pod istim uslovima pod kojim se odobravaju i klijentima Banke. Uprava Banke ili drugi nadležni organ može da usvoji posebne programe razvoja i motivacije zaposlenih, u okviru kojih je dozvoljeno formirati posebne uslove pružanja usluga Banke zaposlenima u svojstvu klijenata Banke.

Zaposleni Banke ne smije koristiti povlastice od strane poslovnih partnera Banke ukoliko takve povlastice nisu dostupne svim zaposlenima Banke.

Aktivnosti van Banke

Banka podržava sve zaposlene da se u slobodno vrijeme bave sportskim i kulturnim aktivnostima, naučnim istraživanjem, posebnim interesnim organizacijama i sl, vodeći računa da obavljanje tih aktivnosti ne predstavlja sukob interesa zaposlenog i Banke, te da na neki drugi način ne šteti interesu ili ugledu Banke. Prilikom obavljanja slobodnih aktivnosti izvan Banke, posebnu pažnju zaposleni treba posvetiti čuvanju povjerljivih informacija.

Zaposleni koji se nalaze na javnim ili političkim funkcijama čije obavljanje može imati uticaja na njihov angažman u Banci, dužni su o tome odmah obavijestiti organe upravljanja/SOUP, te uskladiti način

realizacije zadataka koji se vezuju za te funkcije sa obavezama koje imaju prema Banci.

U slučaju bilo kakvih nedoumica po pitanjima dodatnog angažmana izvan Banke (eksterni mandati), zaposleni se mogu konsultovati sa SOUP.

NEPRIHVATLJIVA PONAŠANJA ZAPOSLENIH

Primanje mita i korupcija u Banci

Mito i korupcija su štetne društvene pojava i treba ih suzbijati, razotkrivati i sankcionisati. Nikakav oblik mita i korupcije nije dopušten unutar Banke. Banka zagovara načelo "nulte tolerancije" na bilo kakav oblik mita i korupcije.

Zaposleni ne smiju ni u kakvim okolnostima, direktno ili indirektno obećati, zatražiti ili primiti mito, ili platiti za ubrzavanje upravnih, administrativnih ili drugih postupaka. Takvo poslovno ponašanje Banka očekuje i od svojih poslovnih partnera. Svi zaposleni treba da ulože razuman napor kako bi smanjili i /ili izbjegli rizik od stupanja u poslovne odnose sa ugovornim stranama uključenim u koruptivne aktivnosti.

Banka podržava razvoj partnerskih odnosa i dozvoljava razmjenu primjerenih poklona ili prisustvovanje određenim manifestacijama koji su u skladu sa dobrom poslovnom praksom i običajima, odnosno koji ne dovode do nastanka sukoba interesa. Pokloni treba da imaju jasnu i transparentnu svrhu, da ne navode na utisak da se time želi podstaći na nezakonite aktivnosti ili uticati na donošenje poslovnih odluka. Takođe je važno voditi računa da li je davanje poklona prihvatljivo i sa aspekta poslovne politike partnera ili klijenata.

Zaposleni za svoj rad u Banci dobijaju platu. Plata je poslovna tajna. Svako drugo primanje i davanje novca, neprimjerenih

poklona ili usluga nije u skladu sa aktima Banke i strogo je zabranjeno.

Odavanje povjerljivih informacija i bankarske tajne

Svi zaposleni, članovi organa Banke kao i akcionari Banke su dužni da drže u tajnosti povjerljive podatke i informacije do kojih dođu prilikom obavljanja svakodnevnih aktivnosti, kako za vrijeme boravka u Banci tako i izvan prostorija Banke. Ovo se posebno odnosi na obavezu čuvanja podataka o bankarskim transakcijama, sigurnosnom sistemu Banke, podacima zaposlenih i klijenata Banke. Banka zagovara nultu toleranciju na sve radnje zaposlenog koji mogu rezultirati otkrivanjem ili odavanjem takvih informacija neovlaštenim osobama.

Otkrivanje povjerljivih informacija je dozvoljeno samo uz prethodnu pismenu saglasnost korisnika informacija, ili na zahtjev ovlaštenih nadzornih i istražnih organa. Banka posebno vodi računa o zaštiti ličnih podataka u skladu sa zakonskim propisima.

Zaposlenima je zabranjeno da bez dozvole Banke šire informacije o aktivnostima Banke na javnim internet resursima, uključujući zabranu upotrebe loga i brenda Banke. Izjave za javnost daju isključivo zaposleni koje odredi Uprava Banke.

U slučaju prestanka radnog odnosa sa Bankom, zaposleni je dužan Banci predati svu dokumentaciju koja sadrži povjerljive podatke i informacije, kao i sve kopije tih dokumenata bilo da su u štampanom ili elektronskom obliku (fajlovi, izvještaji, arhive itd.). Obaveza čuvanja povjerljivih informacija od strane zaposlenih ostaje na snazi i nakon prestanka radnog odnosa u Banci.

Za otkrivanje poslovnih tajni Banke, sa materijalnim i nematerijalnim posljedicama, smatraće se težom povredom radne

discipline i za rezultat ima trajno udaljšavanje zaposlenog sa posla (otkaz ugovora o radu).

Ne smatra se odavanjem poslovne tajne ili ličnih podataka saopštavanje informacija čije je objavljivanje obavezno po osnovu zakona.

Pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti

Svjesni smo da Banke mogu biti zluopotrebljene kao kanali za pranje novca, odnosno prikrivanje njegovog nezakonitog porijekla, što bi moglo štetiti reputaciji Banke i rezultirati strogim kaznenim i regulatornim mjerama. Iz tog razloga Banka posebnu pažnju posvećuje postupku za

otkrivanje i sprječavanje pranja novca, upoznavanju svojih klijenata i otkrivanje bilo kakvih kriminalnih radnji.

Očekuje se od svakog zaposlenog da preduzme sve što je u njegovoj moći kako bi spriječio da Banka postane žrtva takvih aktivnosti. Zaposleni Banke su dužni da se upoznaju sa internim aktima koji propisuju postupak upravljanja i otkrivanja sumnje na pranje novca i finansiranje terorizma. Ukoliko zaposleni uoči sumnjive transakcije, dužan je da iste odmah prijavi svojim nadređenima i Samostalnom odjeljenju za sprječavanje pranje novca i finansiranje terorističkih aktivnosti.

Tržišna konkurencija

U poslovnim odnosima sa svojim konkurentima i poslovnim partnerima Banka se ponaša u skladu sa standardima lojalne konkurencije pridržavajući se svih zakonskih propisa kojima je regulisana tržišna konkurencija. Banka prikuplja informacije sa tržišta na zakonit i etičan način, poštujući načela pravednosti, jednakosti i nediskriminacije.

Trgovanje hartijama od vrijednosti na osnovu povlašćenih (neobjavljenih) informacija je zabranjeno. Takvo trgovanje i sticanje dobiti po tom osnovu predstavlja krivično djelo. Aktivnosti koje se smatraju zloupotrebom tržišta su npr:

- » nezakonita unutrašnja trgovina akcijama (insajder trading/dealing

- » nedozvoljeno objelodanjivanje unutrašnjih informacija
- » zloupotreba informacija
- » manipulativne transakcije i manipulativni mehanizmi
- » širenje informacija koje primaoca mogu dovesti u zabludu
- » obmana ili narušavanje tržišne konkurencije.

Zloupotreba položaja profesionalnog učesnika na tržištu narušava povjerenje u tržište kapitala i ima ozbiljne posljedice na Banku i svakog pojedinca koji u takvim aktivnostima učestvuje. Banka ne zaključuje nikakve usmene dogovore i postupa isključivo po pravilima lojalne konkurencije, lokalnim i međunarodnim pravilima koja regulišu ponašanje na tržištu.

 | [nasa_banka](#)

 | [Nasa Banka](#)

www.nasa-banka.com